

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-242

2.4.2019

Frende Skadeforsikring AS

Reise/reisegods

Vesentlig premieøkning? – tilstrekkelig varslet? – fal. § 3-3.

Selskapet økte sikredes årspremie med 40 % fra hovedforfall og innførte egenandel på kr 6 000. Fra selskapets side ble det vist til at sikrede hadde hatt ti skadesaker, hvorav ni endte med utbetaling de siste 5,5 årene. Selskapet redegjorde ikke for når utbetalingene hadde skjedd, størrelsen på disse, eller hvordan selskapet hadde beregnet prosenten og egenandelen. Sikrede avviste at selskapet hadde rett til å øke premien og innføre egenandel. Nemnda kom til at premieøkningen måtte aksepteres.

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets krav om premieøkning og spørsmålet om økningen er varslet i samsvar med fal. § 3-3 annet ledd.

Sikrede har hatt reiseforsikring i selskapet fra 2011.

Selskapet sendte et brev til sikrede den 28.6.18 med overskriften "Varsel om endring på din reiseforsikring ved fornyelse 1.9.18" og med følgende informasjon:

Vi har foretatt en gjennomgang av dine forsikringer i Frende. Det er meldt 10 reiseskader hvor 9 av skadene har vært med utbetaling i perioden 23.1.13 – 4.6.18.

Vi ser oss dessverre nødt til å øke forsikringspremien med 40 % og innføre egenandel på kr 6 000. Dette er i tillegg til generelle prisøkninger fra hovedforfall 1.9.18.

Endring vil tre i kraft fra førstkommende hovedforfall 1.9.18.

(...)

Brevet informerte også om klagemuligheter.

I dokumentet "Oversikt over din forsikringsavtale" datert 29.7.18 fremkom det at fjorårets premie var kr 1 690, og at den etter hovedforfall 1.9.18 ville være på kr 2 432, altså en økning på 40 % og totalt kr 742. Videre ble det bl.a. opplyst følgende:

Merk at eventuelle premieendringer skyldes flere forhold. På noen produkter er det årlige indeksreguleringer pga den generelle prisutviklingen. Indeksene fastsettes av Statistisk Sentralbyrå og er lik for alle forsikringsselskaper. Videre kan premien være justert pga. økt erstatningsnivå. (...)

I forsikringsbeviset datert samme dag ble det opplyst om en årspremie på kr 2 432, og under punktet "egenandel" ble det opplyst om kr 0.

Ifølge selskapet skyldtes opplysningene om kr 0 under egenandel en feil, og det skulle ha stått kr 6 000.

Sikrede kontaktet selskapet den 11.12.18 og klaget både på selve premieøkningen, men også at hun oppfattet den økte egenandelen som en egenandel per år, og ikke per skadetilfelle. Selskapet opprettholdt premieøkningen og innføring av egenandel.

Sikrede avviser at selskapet har hjemmel til å øke premien og egenandelen, og anfører at det ikke er opplyst i forsikringsvilkårene at man etter et visst antall skader/beløp av skade får endrede forsikringsvilkår, og egenandel. Dette har medført at sikrede uten advarsel fikk endrede vilkår på forsikringen. Sikrede skulle ha fått mer informasjon om dette tidligere.

Selskapet anfører at premieøkningen og innføringen av egenandel per skadetilfelle er varslet i henhold til fal. § 3-3, ved at premieendringen er begrunnet med antall skader ila. av en tidsperiode, og at det er opplyst om klageadgang.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets informasjon om premieøkning er tilstrekkelig.

Nemndas flertall, Wilhelmsen, Giæver og Sundby, bemerker:

Etter fal. § 3-3 annet ledd skal selskapet dersom det vil endre forsikringsavtalen i forbindelse med fornyelse, sammen med premievarslet for den nye forsikringsperioden gi forsikringstakeren de nye vilkårene med en redegjørelse for de endringer som er gjort. Selskapet kan ikke påberope seg en endring som det ikke er redegjort for på denne måten.

Nemndspraksis har lagt til grunn at formuleringen endringer i "forsikringsavtalen" er vid nok til å inkludere endringer i forsikringspremien. I praksis har man imidlertid også lagt til grunn at varslingsplikten først inntreffer ved vesentlig premieøkninger, jf. eksempelvis FinKN-2013-173, og at det ikke er nødvendig å varsle om mindre premiejusteringer.

I denne saken varslet selskapet i brev av 28.6.18 at det ville innføre egenandel på kr 6 000 per skadetilfelle. I forsikringsbeviset som ble sendt før hovedforfall den 29.7.18 står det derimot kr 0 under punktet "Egenandel". Flertallet mener selskapet må ha risikoen for denne feilen slik at egenandelen først kan innføres for neste forsikringsperiode.

Videre økte selskapet premien med 40 %. Dette ble varslet den 28.6.18, og i brevet den 29.7.18 fremkommer det at dette medfører en økning i premie fra kr 1 690 til kr 2 432, totalt kr 742.

Varslingsplikt forutsetter ifølge praksis at premieøkningen er vesentlig. Spørsmålet om en premieøkning er å anse som vesentlig, må vurderes ut fra en kombinasjon av prosent og beløp, jf. FinKN-2014-428, hvor nemnda uttaler at det ikke er gitt at 25 % premieøkning må regnes som vesentlig. Derimot følger det av FinKN-2014-105 at en premieøkning på 44 % i utgangspunktet må regnes som vesentlig. Beløpet var her kr 3 389. En økning på overkant av kr 1 000, hvor deler av dette var knyttet til en rabatt som falt bort, og resten var generell indeksregulering, ble derimot ikke ansett som vesentlig i FinKN-2013-173.

I denne saken utgjør økningen 40 %. Flertallet mener dette må regnes som "vesentlig" selv om beløpet i dette tilfellet er beskjedent. Flertallet mener imidlertid at kravet til informasjon må sees i sammenheng med beløpets størrelse, og at informasjonen i dette tilfellet er tilstrekkelig. Hensynet bak varslingsreglene i fal. § 3-3 er at forsikringstakeren skal gis mulighet til å vurdere om det er aktuelt å undersøke alternative forsikringsmuligheter. Selskapet har redegjort for at økningen i premie skyldes at sikrede har hatt ti skadesaker, hvorav ni endte med utbetaling, fra 23.1.13 til 4.6.18, altså en periode på ca. 5,5 år. Samtlige skader gjelder samme produkt, og det må legges til grunn at en sikret har oversikt over egne skadeutbetalinger innenfor én og samme forsikring. Det er derfor enkelt for sikrede å undersøke muligheten for å tegne reiseforsikring i annet selskap basert på den skadehistorikken hun har hatt. Premieøkningen må derfor aksepteres.

Mindretallet, Okkenhaug og Stiansen, bemerker:

Mindretallet slutter seg til resultatet og i hovedsak til flertallets syn på saken. Uenigheten knytter seg til hvilke krav det kan stilles til omfanget av informasjonen som skal gis ved vesentlig premieøkning. Mindretallet er av den oppfatning at det i henhold til lov og forskrift kun kreves en redegjørelse for selve endringen, og ikke for de bakenforliggende variablene som skadehistorikken, jf. mindretallsvotum i FinKN-2014-104 og FinKN-2018-774. Mindretallet ville følgelig ha kommet til at informasjonen som ble gitt av selskapet var tilstrekkelig også i et tilfelle hvor skadesakene ikke kun var knyttet til et produkt.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).